

จุลสารข่าวส่วนเสริมสร้างวินัย กรมทรัพยากรน้ำ

ฉบับที่ ๒ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

จุลสารข่าวส่วนเสริมสร้างวินัย ฉบับนี้ขอนำเสนอความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและกรณีตัวอย่างการกระทำผิดวินัย ผู้สนใจสามารถเข้าเยี่ยมชมได้ที่เว็บไซต์ของส่วนเสริมสร้างวินัย กรมทรัพยากรน้ำ

กรณีตัวอย่างการกระทำผิดวินัย

๑. ข้าราชการยกยอกเงิน...คืนแล้ว ผู้เสียหายไม่ติดใจเอาความ ผิดวินัยระดับใด

การเบียดบังทรัพย์สินของผู้อื่นมาเป็นของตนเองโดยทุจริตเข้าข่ายเป็นความผิดอาญารัฐนัยยกยอกทรัพย์ ซึ่งในกฎหมายอาญาถือเป็นความผิดต่อส่วนตัวที่ผู้เสียหายอาจยอมความได้ แต่กรณีนี้ผู้กระทำความผิดมีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ แม้ว่าผู้เสียหายจะไม่ประสงค์ดำเนินคดีอาญาในข้อหาดังกล่าวก็ตาม แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐก็ต้องถูกดำเนินการทางวินัย

กรณีข้าราชการที่อาศัยโอกาสในหน้าที่ยกยอกเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวแล้วชำระคืนในภายหลัง กรณีดังกล่าวถือเป็นการกระทำความผิดทางวินัยหรือไม่

ข้อเท็จจริงในคดีนี้มีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีรับราชการตำรวจได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เบิกจ่ายเงินเดือนและหักเงินเดือนข้าราชการเพื่อนำส่งชำระหนี้เงินกู้สินเชื่อบ้านการเกษตร แต่ได้นำเงินบางส่วนมาใช้ส่วนตัว เป็นเวลา ๔ เดือน โดยไม่นำเงินส่งธนาคาร ต่อมา มีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัย ซึ่งคณะกรรมการฯ มีมติว่าการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีถือเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๗๙ (๕) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ผู้ถูกฟ้องคดี (ผู้บังคับการกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดน ภาค ๒) จึงมีคำสั่งลงโทษปลดผู้ถูกฟ้องคดี ออกจากราชการ

ผู้ถูกฟ้องคดีรับสารภาพและเห็นว่า ความผิดอาญารัฐนัยยกยอกทรัพย์ เป็นความผิดซึ่งยอมความได้ ทั้งตนเองได้นำเงินพร้อมดอกเบี้ยไปชำระแก่ธนาคารครบถ้วนแล้ว และผู้เสียหายไม่ได้ดำเนินคดีอาญาแก่ผู้ถูกฟ้องคดี การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง คำสั่งลงโทษปลดผู้ถูกฟ้องคดีออกจากราชการจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ถูกฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งแต่คณะกรรมการข้าราชการตำรวจยกอุทธรณ์ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ขอให้ผู้พิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งลงโทษปลดผู้ถูกฟ้องคดีออกจากราชการ

พฤติการณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ยกยอกเงินในหน้าที่ไปใช้ส่วนตัวแล้วชำระเงินคืนภายหลังเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ และการที่ผู้กระทำความผิดอ้างเหตุผลความจำเป็น ซึ่งผู้เสียหายเห็นใจจึงไม่ดำเนินคดีอาญา รวมทั้งต่อมาผู้กระทำความผิดก็ได้ชดใช้เงินคืนพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ธนาคารจนครบถ้วนแล้ว พฤติการณ์ดังกล่าวจะถือว่าเป็นความผิดวินัยระดับใด

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีมีหน้าที่เกี่ยวกับการเงินต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและระมัดระวัง โดยมีให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้ให้ความยินยอม การที่ผู้ถูกฟ้องคดีหักเงินเดือนข้าราชการผู้ให้ความยินยอม แต่ไม่นำเงินส่งให้แก่ธนาคาร จนธนาคารทวงถามกับผู้กู้ ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้อง ก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายแก่ข้าราชการผู้เป็นลูกหนี้ทำให้ต้องเสียดอกเบี้ยจากการผิดนัดชำระหนี้เงินกู้และอาจทำให้ถูกฟ้องคดีในภายหลัง ซึ่งแม้จะไม่มี การดำเนินคดีอาญากับผู้ถูกฟ้องคดีฐานยกยอกทรัพย์ เนื่องจากผู้เสียหายไม่ประสงค์ดำเนินคดีอาญากับผู้ถูกฟ้องคดี แต่ในทางวินัยถือว่าการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีเป็นความผิดสำเร็จแล้ว

อีกทั้ง การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีจะเข้าข่ายเป็นการกระทำความผิดร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง ย่อมขึ้นอยู่กับพฤติการณ์การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดี เมื่อพิจารณาพฤติการณ์การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีแล้ว เห็นว่าการที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับมอบหมายให้นำเงินเดือนของข้าราชการที่ตนมีหน้าที่หักชำระหนี้ไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว แม้จะอ้างความจำเป็นเรื่องการศึกษาของบุตร ซึ่งหากมีความซื่อสัตย์สุจริตอย่างข้าราชการตำรวจที่ดีพึงมี ก็จะไม่เกิดกรณีดังกล่าวขึ้น และผู้ถูกฟ้องคดีสามารถที่จะบรรเทาความเดือดร้อนของตนเองได้ด้วยวิธีอื่น นอกจากการเบียดบังเอาเงินของผู้อื่น ดังนั้น พฤติการณ์การกระทำจึงเป็นการกระทำที่ทำให้เสื่อมเสียแก่ชื่อเสียง เกียรติยศของข้าราชการ ทำให้ขาดความเชื่อถือศรัทธาจากผู้อื่นและเป็นตัวอย่างในทางที่ประพฤติน่าตำหนิ เข้าข่ายเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๗๙ (๕) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ดังนั้น คำสั่งลงโทษปลดผู้ถูกฟ้องคดีออกจากราชการ จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๙๖/๒๕๕๙)

จากคำพิพากษาในคดีดังกล่าวจะเห็นได้ว่า...การกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่เกี่ยวกับการเงินแต่ยกยอกเงินไปใช้ส่วนตัว เมื่อมีการร้องเรียนจึงได้ชำระเงินพร้อมดอกเบี้ยคืนจนครบถ้วน อันเข้าข่ายเป็นความผิดอาญาฐานยกยอกทรัพย์ ซึ่งเป็นความผิดที่ยอมความได้หากผู้เสียหายได้รับการเยียวยาชดใช้และไม่ประสงค์จะให้มีการดำเนินคดีอาญาตามกฎหมาย แต่ในทางวินัยถือว่าได้กระทำความผิดสำเร็จแล้ว ซึ่งหน่วยงานต้นสังกัดจะนำพฤติการณ์การกระทำดังกล่าวมาพิจารณาลงโทษทางวินัยได้และถือว่าเป็นกรณีที่อยู่ในระดับโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง

คดีนี้ถือเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับหน่วยงานของรัฐในการพิจารณาออกคำสั่งลงโทษทางวินัยกรณีที่มีความผิดทางอาญาด้วย ซึ่งแม้ผู้กระทำจะไม่ถูกดำเนินคดีอาญา แต่หากผลการสอบสวนทางวินัยพบว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดจริงก็พิจารณาลงโทษทางวินัยได้ และกรณีถือเป็นความผิดสำเร็จตั้งแต่วันที่มีการกระทำความผิด ดังนั้น แม้ผู้กระทำจะเยียวยาความผิดด้วยประการใด ก็ไม่มีผลทำให้ไม่ต้องถูกดำเนินการทางวินัย

ที่มา : จากเว็บไซต์ศาลปกครอง <https://www.admincourt.go.th/> เมนูวิชาการ เมนูย่อยอุทธรณ์จากคดีปกครอง

เกร็ดความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบ

การดำเนินการทางวินัย คนละส่วนกับการดำเนินคดีอาญา !!

ศาลปกครองได้วางบรรทัดฐานเกี่ยวกับการพิจารณาโทษทางอาญา และโทษทางวินัยไว้ ซึ่งสอดคล้องกับคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๘๔๙/๒๕๕๕ กล่าวคือ ผู้ที่ถูกพิจารณาโทษทางวินัยไม่อาจอ้างผลคดีในทางอาญามาเพื่อใช้ในการพิจารณาโทษทางวินัยได้ เพราะเป็น กระบวนการที่แยกต่างหากจากกันและมีเจตนารมณ์ที่แตกต่างกัน โดยการดำเนินคดีอาญาเป็นการดำเนินการ เพื่อนำตัวผู้กระทำผิดอาญาตามประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมายอื่นที่กำหนดโทษทางอาญาไว้มาลงโทษตามกฎหมาย โดยมีความมุ่งหมายสำคัญ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม ความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน ซึ่งโทษที่ลงเป็นมาตรการที่กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพในชีวิต ร่างกาย และ ทรัพย์สินของบุคคลโดยตรง เช่น การกักขัง จำคุก ดังนั้น จึงต้องเข้มงวดในการพิสูจน์ความผิดของจำเลยจนปราศจากข้อสงสัย ศาลจึงจะพิพากษาลงโทษจำเลย โดยหากปรากฏข้อสงสัยแม้เพียงเล็กน้อย ศาลก็จะยกประโยชน์ให้แก่จำเลย

ส่วนการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการ เป็นมาตรการทางการปกครองและการบังคับบัญชาที่มีความมุ่งหมายสำคัญเพื่อควบคุมความประพฤติของข้าราชการให้อยู่ในกรอบระเบียบวินัยของทางราชการ เพื่อให้ข้าราชการปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล บรรลุเป้าหมายและภารกิจขององค์กร โทษทางวินัยจึงเป็นเพียงมาตรการทางการปกครองซึ่งมีความรุนแรงน้อยกว่าโทษทางอาญา โดยกระบวนการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการ กฎหมายกำหนดให้เป็นดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาที่จะพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสมตามที่กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้ การพิจารณาโทษทั้งสองประเภท ดังกล่าวจึงแยกกันพิจารณาอย่างชัดเจน

ที่มา : วารสารตำรวจ โดย สมฤดี ธีญญสิริ รองเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง